

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécshez hához küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 15 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenésért 8kr. többszöri megjelenésnél ár-leengedések adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyitól 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Ferencciek utca 22. sz. I emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Királyi utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taizs Mihály nyomdájában
Majláth-tér 22. szám alatt.

Hol van Europa?

Múltán ismételtük napjainkban a londoni osztrák-magyar nagykövet ezen kérdését!

Mennyi „fekete vért” és nyomdátésteket pazarolt az európai humanizmus az éjszakamerikai vészhelyek oltalmára, kik pedig kétségbevonhatlanul bizonyították, hogy polgárosodni nem akarnak, hanem annak mindenképp útját állva, vérengzéseik által kiérdemelték azon sorukat, hogy eltűnjenek a népek soraiból.

Nem kimélt Europa és kivált a fukar, kalmár számítású Anglia milliói költséget, hogy megszűntesse a fekete bőrtelkek üzőtt rabszolga-kereskedést, nem kimélt az éjszakamerikai szabad polgárok többsége, és java a milliárdokra menő költséget és nem fukarkodott a szabad polgárok százezereinek vérevel és életével, hogy megszüntesse a rabszolgasági intézményt, mely szegénybéllyeget nyomott a „szabad államokra.” Most is csak lábbaloznak fel ezen ifjú öserejű államszövetség a rabszolgaság alól felszabadító harc roppant sebéiből, de azért megtette, a mit tőle a humanizmus követelt.

Mai nap ott dühöng a rabló módon megrohant Törökországban az éjszaki orias gyilkos serege. — Okot a megtámadásra nem adott a török; — évtizedeken át orosz pénz, orosz izgató kiáltványok, orosz papok, orosz katonák bujtják fel a porta hatalma alatti szláv, — román és görög néptörszöket, folyton és mindég Oroszország zavarja fel a népek nyugalmát, az európai békét, — ez kényseríti a portát folyton fegyverben állani és ezzel kiszívni a nép adóképesességét, — ha gyengébbnek találja a török ellentállási erejét a legnevezetesebb ürmüg, megvette 1828-ban, 1854-ben, de Europa vető-ja elől kénytelen volt visszavonulni, az utóbbi alkalommal kapott a körmére néhány érzékeny lletés, melyek óvatossá tették, de úgy látszik az ismétli dunai átkelés sikerétől elkábítva, és bizva Europa mai télettségében azt tartja, hogy most már bátran állhat elő, és százados áskálódásainak álarcát eldobva nyíltan léphet elő terveivel, mik nem csak az európai Törökország és fővárosának az ő világ kulcsának meghódításával, hanem egyuttal az európai török népek kiirtásával kötvék össze.

TÁRCA.

Egy püspök,

(kinek nincs pénze korteskedésre.)

Hedry Bódog az „Abauj-Kassai Közöny” jeles munkatársa ezen lap tárcájában közzétett nyitri kirándulásáról többek közt írja: „Felvezetlek oly helyre, mely műtörténelmi, s régészeti szempontból, nem mondom hogy unikumot képez, de mindenesetre egyik legkiválóbb helyet foglal el hazánk kincsei közt.

E hely — mi is lehetne egyéb — a nyitri vár.

Kezdjük meg a vár jelenlegi birtokosán. Egy tisztas agg, kinek szelid arcáról felismered a szeretet tanának apostolát, fogad téged a vár fő-osztályában: a püspöki lakban.

Ezen agg, a magyarországi kath. egyház egyik valódi apostola: Roskoványi Agoston, nyitri püspök.

Az oly sokszor és oly méltatlanul bántalmazott ember.

Ha egy ország jövője a nevelés és tudomány gyarapodásától, felvirágzásától függ, ha igaz, hogy egy nemzet csak addig élhet, míg nem következik be nála a szellemi visszaesés; akkor a nyitri püspök hazánk jövő fennállásának oly előharcosa, minők csak egy nemzet legjobbjai lehetnek.

Irtó, pusztító háborút hozott a „kegyes, békeszerető (?)” cár Törökországra, tette és teszi ezt ugyanaz, ki elvetemült szemtelenséggel alig egy éve Europa előtt bevádolta a török népet és hadseregét, hogy megfenyíteni merete néhány száz orosz pénzen felbujtott és felfegyverzett bolgár lázadó és rabló vérengzéseit. Egyhangulag megvan állapítva és nem ignorálható Europa részéről azon tény, hogy a merre az orosz sereg lép, akár európai, akár az ázsiai török földre, ott a mozlimok, sőt még a nem muszkahtul keresztények és zsidók is nem és különbség nélkül lemészárlásnak, vagyonaik rablásnak és emésztő tűznek vannak kitéve, miben a nyílt csatára gyáva bolgárok, mint valódi csatatéri hyenák nagy szolgálatot tesznek a kegyes cárnak céljai kivételére.

Europa hallgat a bebizonyított orosz rémtettekkel szemben! Mintha dermedtség fogta volna el, látja azon az ókori népvándorlások iszonyúságait meghaladó vérfagyaláló kegyetlenségeket, melyeket ez ujkori Tamerlán rendszerré avat fel, mohón falja fel a hireket, de nem mozog, hogy véget vessen ezen az emberiség és kereszténység örök szegényére való gyalázatoságnak.

A legridegebb önzés fogta el Európát. Kinek érdekei legközvetlenebb megtámadva nincsenek egy árva diplomácia jegyzőket sem kockáztat az emberiség védelmére. — Europa egykori vezérhatalma a humanizmus terén Franciaország keze kétszeresen megvan kötve a kormányhatalmat bitorló monarchikus celszövők armányai, és az egész nemzet keblében égő bosszu és revanch-e-vágy szülte politika által. A német nagyhatalom birlalójának nem szabad beavatkozni a kelet ügyeibe, nem azért, mert hálával tartozik az oroszoknak, mert a politika nem ismer háláérzelmet; — nem azért, mert Vilmos császár talán ígéreteket tett muszka collegájának, mert mai nap nem csak az ígéreteket, hanem a legünnepélyesebb állami és európai szerződéseket is okadatolás nélkül foszlányokba tépik, hanem azért, mert erejét nem szabad megosztani, mert féltővel a francia újjaalakított, bosszuvágytól égő hadseregnek ellentállani annál kevésbé képes, miután a németiség nagyon is kiábrándult már császársági mámorából és egy fran-

Még csak néhány hónap mult el azon nevezetes esemény óta, mely tudtára adta az egész országnak a nyitri püspök hercegi alapítványát, mely lehetővé teszi egyházmegyéje tehetőséget, de vagyontalan ifjúságnak magasabb szellemi kiképzését.

Kétszáz ezer forintot meghalad azon bőkezű alapítvány, melynek legnagyobb része az alapítványi oklevél értelmében, a nyitri, zsolnai és trencsényi gimnaziumokban tanuló, szegény sorsú ifjaknak adományozandó iskolai ösztöndíjakra fordítandó.

S ezen hercegi alapítvány a nemes főpap bőkezűségének s humanus, jótékony-sági érzelmeinek csak egy részét képezi. A tények ékesen beszélnek, hány „éremet tartósabb emléke” hirdeti a közjó iránti érdeklődését, ezt legjobban fogja a hálás utókor méltányolni.

Mert az már csak mégis furcsa, hogy kormányunknak, mely nagyon is gyakran igen kétes értékű szolgálatakat hol címek osztogatásával, hol dícsérő oklevelekkel, hol pedig az ország rovására eső anyagi kedvezményekkel is jutalmaz, nincs egy elismerő szava oly főpap részére, ki lemondva a világ minden örömeiről, csak jótéteményeiben él.

Van azonban a nyitri püspöknek egy nagy hibája a kormány szemében. Roskoványi Agoston tán az egyetlen püspök Magyarországon, ki kortesé-
lőkká soha egy fillért nem áldozott. Le a kalappal t. olvasom! azon fér-

cia-német háboru esetében magában Németországban felemelné fejét a kísértő szocializmus réme. Az idegen kegyelméből egygyé tákolt Olaszországtól amugy sem vár senki közreműködést a humanizmus terén, Garibaldi megfogyott testi és lelki erejében, talán az osztrák hatalom elleni gyűlöletérzete az egyedüli, mely megmaradt a régi szabadsághörsben, politikai éleslátásának az utóbbi időkben nagyon gyarló jeleit adta, már azt sem várhatjuk tőle, hogy egy nagyon emlegetett esetleges orosz-olasz szövetségnek szügyenét elfordítsa a közreműködésével megteremtett „szabad Olaszországtól.”

Egyedül Anglia és Ausztria-Magyarország keze szabad és elég erős ahhoz, hogy megfékezze az orosz-tár csordákat. Mindkét hatalmat önérdéke is készteti arra, hogy ne engedje az orosz hatalom terjeszkedését, de hát a helyenkivül fukarság ezeknél is késlelteti az erélyes beavatkozást, mert hátha a török hadsereg maga is visszaveri az éjszaki rémet? hátha nem is kell drága pénzt és vért áldozni, hadd védelmezze meg egymagában a török Europa szabadságát, melyet egykor maga fenyegetett tengernyi seregeivel, akkor is az egy Magyarország tartotta ten a török rohanásait. — Anglia még reá ér Indiát biztosítani az orosz uralom ellenében, a legrosszabb esetben osztozkodhatik a koncon, vagy védelmeért oly árt szab a portának, mely maga felér az orosz invázió által szenvedett és szenvedendő veszteségekkel.

Az osztrák-németek, — kivéve talán az osztrák-magyar monarchia fenállása körül leginkább érdekelt Bécs városát — keveset törődnek azon eshetőséggel, hogy az orosz hatalom átkarolja Csehországtól kezdve éjszaki, keleti, déli és utóbb délnyugati irányban is Ausztria határait egész a steier hegyekig, ők t. i. az osztrák, steier, salzburgi, tyroli és vorarlbergi németek csatlakoznak oda, hová nemzetiségüknél fogva tartoznak; — a csehek, ruthének, oláhok és összes délszlávokban úgy látszik kihalt, vagy soha sem gyökeredzett meg erősen a szabadságszeretet, elnyomta azt, ha volt is szikrája feltalálható, a mindent fel-faló nemzetiségi eszme, melyet az orosz autokratia a romlott intelligenciájánál élesztett önérdék- és hatalomvágy által a végtetekig fokozni

fiú előtt, ki püspöki palástját mindenha szízen megörizte a lélek-vásárlók iníciáló lehetektől!”

Regény négy levélben.

Károly Luizához!

Imádott angyal!

Kegyedet látni és szeretni — egyetlen pillanat műve volt! Ki is bírhatna olyan kőkemény szívvel, hogy kegyednek első megpillantására azonnal hő lángokra ne lobbanna! Ki kegyedre csak tekinthet, kecsenek minden legparányibb részéről íveket írhatna. Barna hajszálai aeoalóhárs hurjai gyanánt körzik angyali homlokát s olyan elragadtatásba hálózzák egész lelkemet, hogy azóta a legesodateljesebb elragadtatás mélységében öszom. Kék szemének fénye hajnali csillag ragyogása gyanánt oszlát el lelkem átláthatlan fájdalomboruját s oly tüzet gyujta bennem, hogy lángjával világokat hamvaszthatnék el. Estégbiborzata, pipacszenyítő eperekja a legérezőbb csóknak hajnalálmat ébreszték fel sovár lelkemben s állának gödröcskéjébe egész enmagamat szeretném örök nyugalomra temetni. Igen, mindez által annyira elragadtattam, hogy gondolat nélküli gondolatjel gyanánt fesszem pamlagomon, és — és — ki kell mondanom a nagy szót, habár életembe kértlne is, — szeretem — imádom — is-

törekszik. — Hivatal, hatalom és ezzel járó bőség által megszerezhető élvezet kellenek ezen romlott intelligenciának, ennek árán azután segítenek maguk is leenyügni a nemzetiségi és felszabadítási tyradákkal elámitott tudatlan néptömeg, mely reményeiben mecsalatra, tudatlanságában nem tud magán segíteni.

Egyedül a magyar nemzet az, melynek életérdeke parancsolja, hogy a monarchia egész rendelkezésre álló erejével és késedelem nélkül véget vessen az orosz-mongol gazdálkodásnak, ha ezt most az államhatalom elmulasztja és az orosz hódításoknak szabad tét, a török nép kiirtásának nem akadályozott lefolyását enged, úgy akkor az orosz hatalom által átkarolt, bensejében orosz-szláv izgatások által aláaknázott Ausztria-Magyarország élhet még orosz gyámság alatt egy évtizedig, de ez csak arra szolgálja, hogy a megerősödött szláv elem kevesebb ellentállást találjon akkor, midőn uralmát névleg is kiterjeszti régi örökségének tartott országokra és tartományokra.

Magyarország pedig joggal követelheti, hogy a monarchia egész erejével lépjen fel azonnal érdekeinek védelmére az orosz terjeszkedés ellen. Követelheti pedig nem csak azért, mert századokon át Ausztria vezérhatalma volt a török seregek ellen; nem csak azért, mert Magyarország hűsége és áldozatkészsége védelmezte meg az uralkodó család őst Mária Terézia királyt nem csak magyar, de nem magyar birtokaiban is; nem csak azért, mert ismét 1-80 Ferenc királyt a francia seregek ellen annyi ismételt véres háborúkban védelmezte, holott az ellenség hűsége árán az önállósággal kínálta meg; — hanem napjainkban főleg azért, mert az 1867. évi gyászos kiegyezés épen ezen védelem szempontjából hozta meg azon rémséges áldozatokat, melyek alatt maig görnyed, mert éppen ezen kiegyezés gátolja a magyar nemzetet abban, hogy a monarchia egyéb erejének igénybe vétele nélkül önhatározásából vágjon be a keleti bonyodalmak csomójába, megoldván azt akkép, mint saját érdeke és Europa nyugalma kívánja.

— Rudolf trónörökös az uralkodó család július 24-én délelőtt önállónak nyilvánította. Ezentúl a trónörökös mint a királyi család nagykoru tagja szerepel. Latour gróf a trónörökös eddigi nevelője kegyteljes felmentést és nyugalmazását a Lipótend nagy kereszt-tentem kegyedet! Szabad-e viszonzószerelem reménylenem s e remény édességétől esdősne örjögöngsbe merülöm? Oh, ragadj meg kegyed ujjainak rózsahegyével a lúdnak szárnyából vett irányítást és írja le e két szót: Károly — szeretlek! Idegrendszerem lázas remegés rázkódtatja meg, ha csak merészem gondolni is, hogy kegyed e két szót leírni fogja. S ne higgye kegyed, hogy szíved forintja okozza ezen elragadtatásomat, oh nem! Hiszen kegyed a legszegényebb szalmakalibát is tündérpálotává varázsolná, írjon kegyed rögtön, ha nem akarja, hogy egy óra múlva tébolydában, vagy koporsóban legyen. Kegyednek holtig hű Károlya.

Károly Icighez.

Nemesszivt emberbarát!

Csak egyetlen hónapig legyen ön még békefűréssel s én nemcsak kifizetem, hanem még pompásan megjutalmazom is önt. Nem sokára százezer forinttal fogok párosulni s ráadásul egy libát fogadok el. A leány rit ugyan, mint az eredendő bűn, de pénze valódi angyallá teszi őt.

Tisztelettel, önnek öszinte barátja

Károly.

Luiza Károlyhoz

Nemeskeblű férfi!

Ön nemesen gondolkodik, mert a mű-

jét kapta. Gróf Bombelles titkos tanácsosa és a trónörökös udvarmesterévé nevezetett ki, szárnysegédékké pedig Balakovic ezredes és Eschenbacher lovag. A király a trónörökös Rudolf főherceget a Szent-István-rend nagykeresztjével díszítette fel.

— Klapka György tábornok budapesti időzése alkalmából négyülles tervezetvén, ennek végrehajtására kiküldött bizottság azon egyhangú megállapodásra jött kifejezést adni határozatlag az oroszok irtó kegyetlenségei feletti megbotránkozásnak, egyuttal kimondja, hogy Oroszország hatalmi terjeszkedése összeférhetlen a monarchia érdekeivel. Ennek folytán küldöttségileg megkéri a kormányt, hogy a népjogba és humanitáshá titkózó orosz kegyetlenségek megszüntetését követelje és hogy érdekeinket a keleten kellő időben minden rendelkezésre álló eszközzel érvényesítse. E négyülles esütörtökön este volt megtartandó a lovardában Pulszky Ferenc előktele mellett. A bizottság felhívása következő: Polgártársak! Vérlázító kegyetlenkedések jelzik az előnyomuló oroszok lépteit, patakunkint foly a nők, agók és gyermekek vére Bolgarország téreín. Utálattal jegyzi fel a művelt világ sajtója e szörnyeteket, s mialatt az elme Oroszország hatalmi terjeszkedésének veszélyeit latolgatja, a fölháborodott emberi érzés nyilatkozást keres. Ily nyilatkozásra nyílik alkalma a magyar főváros lakosságának azon négyüllesen, mely f. hó 26-án esütörtökön délután 5 órakor a nemzeti lovarda helyiségeiben fog megtartatni. Klapka György tábornok ur, ki e napokban tért haza Konstantinápolyból, hol szemtanuja volt az eseményeknek, fogja a négyüllesen tapasztalatait és a helyzetről táplált nézeteit előadni. Polgártársak! Szabad nemzetnek nemesak jogai vannak, de kötelességei is. A magyar közvélemény nem nézheti némán és szótlannul, a mit egy barbár hatalom Europa érdekei s az emberiség legszentebb érzelmei ellen vétezik. Nyilatkozni kell, kifejezést kell adnia részvétele az áldozat iránt és irtoztatának a rajta elkövetett kegyetlenségek felett. Tegyétek tömeges megjelenés-tek által a közvélemény e nyilatkozatát méltóvá az ügyhöz, melyet illet, és a nemzetnek, melynek kebléből fakad. — Budapest, 1877. július 24. — Dr. Batizfalvy István, Helfy Ignác, b. Kaas Ivor, Királyi Pál, Köber Alajos, Kovács Gyula, Mandl Pál, Miklós Gyula, Monyoródi Adolf, Ópály Alajos, Palásthy Sándor, Perlay Kálmán, Pulszky Ferenc, Ráth Károly, Simonyi Ernő, Sztupa György, Toldy István, Úrváry Lajos, Veiglberg-Leo, Vogel Péter.

— Somsch Pál a keleti kérdés felől is nyilatkozik egy a quotabizottság tárgyalásairól a „Somogyban” irt cikk végén, ekkép fejezvé be azt: „Milesz mindezeknek következése? — ki mondhatná meg! — kivált a mai körülményeink között, midőn egyfelől déli társaságunkban az absolutizmus seregei a humanizmus ege alatt oly rémséges háborút viselnek, minőknek a XIX-ik században lehetőségét képzelné se mertük volna; másfelől pedig a művelt Nyugott, a civilizáció magas polcára felküzdött alkotmányos Europa bár lázas, de azért még mindig rideg közbőbösséggel

lékony, becsü pénzét megveti s az engem annyival inkább megörvendezet, mert atyám tegnap kapott külföldi ügybarátaitól leveleket, miknek következtében tökéletesen tönkre jutottnak kell magát nyilatkozni. De ön nemeskeblű férfi, ön a legegyszerűbb szalmafedeltű gúnyhóval is megelégszik, s így a parányi házassági költségeket bizonyosan örömet fizetend, mert szegény atyámnak egyetlen fillére sincs. Igen, szeretem önt s mindenkor szerény leszek követeléseimben, öt vagy legfeljebb hat komorna, szobalány, szakácsné, szolgáló, hét vagy nyolc tál étel, színházban szart-szék, honaponként legfeljebb csak két új ruha; ez minden, mit szeretb szivétől reményleni bátorodom. Szülem annyira szeretlek önt, hogy kilenc testvéremmel együtt állandóan önnél, nálunk fogunk lakni. Sicsen, mert nyílt karokkal várja önt szerető jegyese Luiza.

Károly Luizához.

Különösen tisztelt Luiza kisasszony!! A halandók legboldogtalanabbika vagyok, Orvosom megiltá házasonom. Mihelyt a tilalmat megszünteti, azonnal ismét jelenteni fogom magamat. Ha azonban más érdemes szerencséje akadna kegyednek, úgy méltóztassék örökre feledni kegyednek alázatos szolgáját a boldoglalan Károlyt.

nézi el ezen szörnyűségeket! Meddig?! — ki mondaná meg, meddig játszhatja az irgalmatlan önösség a főszerepet Európa állami concertjében, és meddig áldozza fel az egymás közti sajnálatra méltó érdek és hatalmi versengés szükségletének az emberiség legszentebb követelményeit! Meddig?! — Ki mondaná meg, mikor lesz esordultig a pohár, melyet bármely parányinak nézzenek is le a hatalmasok, ha kicsordult, vizözút is okozhat.

KÜLFÖLD.

Prága. A „Bohemia” jelenti Galaczból f. hó 17-éről, hogy 12—15-ig 40 nagy vonat ment orosz katonasággal Oláhországba, ezenkívül 15-én egy 50 vagonból álló vonat 3000 mázsa lőporral és ágyugolyóval.

London. A portsmouthi arsenal hatósága azon parancsot kapta, hogy a „Crocodil”, „Malabor” és „Euphrates” csapat-szállító hajókat indulásra készen tartsa.

Olaszország. Az olasz hajóhad Anconából Tarantóba ment. Az olasz kormány terveit ellenzik az olasz lapok, hangoztatván azon veszélyeket, melyek Olaszországra az Albániát illető kalandos tervekkel háramolhatnak.

Belgrád. A szkupésina pénzügyi bizottsága élénkel foglalkozik Szerbia pénzügyi helyzetével, mely sok nehézséget okoz. A vám- és fogyasztási adó, vagy az egyesnek adónak felemelését és adópótlókat javasolják a képviselők, egyszerűsíteni elkerülhetlennek tartják szerb bankjegyek kibocsátását. — A kormány felhatalmazást nyert a szkupésinától: minden, a helyzet parancsolta lépésekre.

Newyork. A baltimori-ohioi vaspálya hivatalnokai és gépészei több napig strike-oltak, minél fogva a vasuti közlekedés megszűnt. A szövetségi csapatok helyreállították a rendet. Baltimoreban 5000 főre menő néptömeg megtámadta a csapatokat. A katonák löttek a tömeg közé, 10 zavargó megöltetett, 30 egyén, úgy több katona megsebesült. A esőselék felűlt a pályaudvart és telegraph-hivatalt. Pittsburg 3000 strikoló vasuti munkás kezében van. Az eddigi pusztítás, beleértve a 125 mozdonyt s a 250 vaggont, 3—4 millióra rug. A pittsburgi sheriff megöltetett. A katonaság tábornoka Pearson megsebesült. A katonaságot a felkelők üldözték és szétzörték. A strik tovább terjed. Baltimoreban csapatokat összpontosítanak.

China és Kaszár közt békekötés jön létre, melynek értelmében Kaszár hivatalosan elismerték független királyságnak. Az új Emir Oroszország barátjának tartják.

Berlin. A német közepetengeri hajóhad Bejrutból a Cyprus szigetén lévő Larnakához érkezett. A prophéta zászlójának kibontása, mely Konstantinápoly fenyegetése esetében szándékoltatnék s mely által a muzulmánok harca hivatásának a hitetlenek ellen, a semleges hatalmak fetszörlését vonhatná maga után.

Konstantinápoly. Az Abdul Kerim letételére vonatkozó hírek még mindig tartják magukat, anélkül, hogy idáig megvalósulást nyertek volna. Aarif pasa új külügyminiszter jegyzéket intézett a porta külföldi képviselőihez, melyben a szerdárékre jelentése után tudatja az oroszok által a megszállott tartományokban elkövetni szokott barbárságot, a mi miatt a muzulmánok elkeseredettsége oly fokra hágott, hogy a legrosszabból lehet tartani, mi felett a porta sajnálkozhatik, de mit meg nem akadályozhat. A magas porta — végzi a körjegyzék — megbizta őnt, hogy a kormányt, melynek hiteltelisége van, figyelmeztesse mindezekre s el ne mulassza nyíltan kijelenteni, hogy a eszárji kormány ezen kihívások dacára semmit sem fog elmulasztani, hogy a törvényesség és mérséklet útján megmaradjon. A porta a lehetséges visszatartani fogja a muzulmánokat oly tettektől, mint a milyeneket az oroszok elkövettek. Meg van győződve a porta, hogy a hatalmak e törekvésében őt támogatni fogják s Oroszországhoz oly szavakat fognak intézni, melyeket a humanitás és civilizáció érzelmei tanácsolnak. Namik pasának azon jelentése, hogy a hadsereg létszáma szűkös és betegségek következtében 40.000 emberre csökkent, a szultánra leverőleg hatott. M e h e m e d Ali pasa, kire a szultán személyesen ruházta a főparancsnokságot, 8 napi szabad időt kért, hogy tájékozassa magát a harctéren. — A porta értesült, hogy három angol nagy csapat-szállító hajó csapatokkal utban van egyelőre Ancona felé. A tarenti kikötőben borgonyozó olasz páncélos hajóhad hirtelen a pelagosi tengerre rendeltetett, hol kémjáratokra van hivatva.

Páris. A bourgeois község tanácsot, mely 32 tagból áll, összehívták, hogy hitelt szavazzanak meg Mac Mahon elfogadására; azonban csak 9 tag jelent meg. A község tanácsa e szerint tünnetleg határozatképtelen volt, s így a hitel nem lett megszavazva. — A köztársaságiak elhallgatása végett a „Pays” ostromállapotot sürget. A franciaországi választások élénk mozgalmat idéznek elő.

Külügyi hivatalunk kezdeményezése folytán, Németország és Anglia tiltakozni fognak a Szulna-torkolatot elzáró orosz intézkedések ellen. Anglia elhatározta, Konstantinápoly közelében egy területet megszállni, hogy biztosítva legyen mindenféle meglepetésből s ezt Derby a hatalmakkal jegyzékben tudatta. — Ausztria-Magyarország egyelőre nem tesz lépést ez irányban az aratás bevégezés előtt.

Ausztria-Magyarország közbenjárásai

ajánlatait a hatalmak elé terjesztette. (E hír megerősítésre vár.)

Sz.-Pétervár. Irányadó körökben úgy tekintik Angolország lépéseit, mint nem sokat jelentő tüntetést. Hiszik, hogy Angolország el fogja kerülni a háborús lépéseket.

Orosz rémtettek.

Az oroszok rémtettekre vonatkozólag a külföldi lapoknak Sumlában lévő tudósítói által szerkesztett és aláírt jegyző, könyvnek szövegét szükségesnek tartjuk olvasóinkkal közölni, hogy az oroszok által elkövetett, a barbarizmust a legundokabb alakban előtűntető tényekről meggyőződjenek. A jegyzőkönyv így szól:

„Alulírottak, a külföldi sajtó Sumlában együttlevő képviselői kötelességüknek tartják azon leírásokat, melyeket a védtelen lakosság ellen Bolgárországban elkövetett embertelen tettekről lapjainknak külön-külön küldtek meg, összefoglalni és aláírásukkal megerősíteni. Ugy Ragzrádban, mint Sumlában saját szemekkel láttuk, kikérdeztek oly gyermekeket, nőket és aggyastánokat, kik meg voltak sebesítve lándsádfélekkel és kardvágásokkal. Lőfegyverek általi megsebesítésre, mi egy becsülettel folytatott harc esetlegességének lehetne tulajdonítható, gondolni sem lehet. Ez áldozatok megferdülő képét adják annak, hogy a meueklők muzulmánok az orosz csapatok és bolgárok által mily borzasztó bánásmódban részesítettek.

Ezek nyilatkozatai szerint a muzulmán lakosság több helységben teljesen felkoncoltatott s részint az országuton részint a falvakban kirabolgatott.

Alulírottak erősítik, hogy ez áldozatok többsége nők és gyermekek, s hogy a sebek lándsák által okozták.

Sumla, jul. 20. 1877. (Következnek az elsorolt lapok tudósítói aláírásai: *Manchester Guardian, Kölnische Zeitung, Standard, Frankfurter Zeitung, Journal des Debats, Morning Post, République Française, Pester Lloyd Wiener Tagbl., Illustrated London News, Neue Fr. Presse, Times, Morning Advertiser, New York Herald, Scotchman, Egypt-Értés, Graphic, Wiener Vorstadt-Zeitung, Daily Telegraph, és Manchester Examiner.*)

Az elfoglalt helységeknek felgyújtását, teljes lerombolását s a török lakoságnak minden kigondolható módon megcsönkítését, iszonyú kínok közötti leölését még folyvást szilajon ítik az oroszok s az ezek által felizgatott és fegyverrel ellátott bolgárok. A keresztény hatalmak pedig mindezt keresztényi békétlenséggel nézik, csupán akkor emelnek szót, ha a felháborodott, elkeseredett muzulmánok is néha ily tényt követnek el.

A háboru.

A háboru most már Törökország belsőjében folyik s valóban nem csoda, ha sokan félnek, hogy az oroszok győzelmével fog befejezteni, mit a keresztény hatalmaknak gyávaasága, vagy tán a szabadságot mindenütt elnyomni s a legyőzött népeknek vagyonát osztozni törekvő nemtelen szándéka és a Konstantinápolyban mutatkozó forrongások is elősegítene.

A Plevnát éjszák és keletfelől megtámadott s segélycsapatokkal is erősített orosz dandárok visszavertek. Elesett egy szt.-pétervári orosz távirat szerint 2 ezred és 14 tiszt; megsebesült 1 tábornok, 36 tiszt és 1878 közlegény meghalt, részint megsebesült az oroszok részéről. Szuljanan pasa 21.000 emberrel és 2000 lóval Drinápolyba érkezett. Ruscsuknál több ezer muszka elfogatott. A Balkán szorosok elfoglalásában a muszka gyors haladást tanúsítottak; két balkáni szoros keleten meg a törökök által van megszállva. Az oroszok Eszkita ynál nagy győzelmet vívtak a törökök, melynél Reuf pasa 8—10 ezer ember vesztett halottakkal, sebesültekben és foglyokkal. Ruscsuk körül igen heves harc folyt, mely az oroszok visszavertetésével végződött, kik Ruscsukot körülzárolni akarják. Ruscsuk ellen 70 ezer katona működik. A Szilisztria ostromlására indult orosz hadsereg szintén visszavertetett. Lom folyónál a törökök 6 orosz zászlóaljat és 2 ezred lovasságot teljesen megverték. Nikápolytól elfogott 2 ezer török katona az orosz kíséretet legyilkolta és Ruscsuk felé menekült. A plevnai csatáról angol forrásból írják: Csütörtökön, július 19-én Ozman pasa Plevna közelébe érkezvén, hol elsáncolt táborba szállott, egy az övének sokkal nagyobb orosz haderő támadta meg. Az oroszok ágyúttize heves, de hatástalan volt. A törökök kevés idő múlva előbbre nyomultak s jobb állást foglaltak el, miután az oroszok kénytelenek voltak visszavonulni.

Másnap az oroszok megújították, a támadást a harc vonalon, több tüzértelget vezetve harcba. Támadásukat egyszerre intézték a jobb és balszárny és a centrum ellen, s némileg sikerült is kiverniök helyéből az ottomán balszárnyat Ozman pasa azonban kitűnő ügyességgel vezette számára névze sokkal csekélyebb haderejét, s katonái kétségbeesett vitézséggel harcoltak, az ellenséget több ízben visszaverték.

Délután felé az oroszok erőfeszítése gyöngültni kezdvén, a törökök előrenyomultak tüzértelget biztos fedezete alatt, s az oroszokat meg több további hátrálásra kényszerítették. Négy órakor a török gyalogság erős és végső rohamot intézett az orosz hadállás ellen. Véres harc fejlődött

ki, s végül az oroszok nagy rendetlenségben véres fövel visszavetettek; a törökök pedig három ágyút s nagymennyiségű lőszert és élelmet ejtettek zsákmányul. Szombaton már a törökök kezdték a támadást.

Akhmet Ejub pasának néhány jelentékeny csatározása volt az oroszokat lassan visszavonulni kényszerítette Rasgrad irányába. Valószínű, hogy a következő napokban nagy együttes támadás fog intézteni.

A montenegróiak — miután a török mükdösi sereg kivonult, ismét batorságot kaptak puskához nyulni. E hó 22 és 23-ik napjain két váracst, melyek rövid időig tartott lövöldözés után megadták magukat, bevették. Az őrség az egyikben 30, a másikban 53, emberből állott. Ha Nikszies őrsége is ily csekély, úgy az is a montenegróiak kezébe fog jutni.

Az ázsiai harctéren a törököknek még mindég kedvez a harc istennője. Mukhtar pasa kisorsította az oroszokat Örményországból.

Előnyben vannak-e a községi iskolák a felekezeti felett? s ha igen, miben és mennyiben? (Vége.)

Hogy az 1868. évi népiskolai törvény meghozatala előtt iskoláink — egy-két nagyobb városi iskola kivételével — mint álltak, tudják mindazok, kik ezen körben mozognak; hogy pedig mik voltak közélebbi és távolabbi okai annak, hogy jobbak nem voltak vagy azzá nem is lettek, jelenleg nem kutatóm, s megelégszem azzal, miként azok termédek hiánya a törvény meghozása után kitűnt; helyesebben, feltűnt azon tántogó úr, melyet az iskolák az időszerűtlen állapotok után és a törvények ez irányban tett követelményei szerint — kikelltetni töltöni, pótolni. — Amde a hiányok oly tömegesek voltak, s azok pótlása oly anyagi erőt vett volna igénybe, mely az egyes községek tehetőségét sokkal meghaladta volna. De ezen községek mégis megakarták felelni a törvény kívánalmának, s oly módokat kerestek nyulnak, melyeket a cél elérésére a törvény megenged. S ebben fekszik annak sulya, mely miatt a jelgyelvezetést jókaratú törekvésnek, haladásnak nevezem. És ezt talán minden felekezettől, mint olyan nem érthető volna el? Alig hiszem; mert ha ezt teheti vala, úgy az átalakítás szükségessége elvesztette volna minden elfogadható indokait; hanem éppen mivel a felekezeti kimutatja, hogy miután saját vagyonnal — mely az iskola törvény szerinti rendezésére fordítható lenne — nem bír, és így különben is a községi segélyezésére van utalva, de sőt ha ez utóbbinak segélyével és minden törvényesen megengedett segélyforrások igénybe vételével sem volna az isk. szerveztető már az állam támogatására is számíthat, — alakította át iskoláját községi jellegűvé. A végcél tehát itt is csak a haladás volt; a haladás minden bátsó gondolat nélkül.

Csalódtak-e ezen községek reményeikben; megközelíték-e törekvéseik által a célt; arra válaszom ismét csak igenleges lehet. Az államkormány az ily községi iskoláknak, azt ahol t. i. a község részéről szintén áldozatkészséget, törekvést sat. tapasztalt, soha és egyetlen egy esetben sem vonta meg pénzbeli segélyét, melyet a községek isk. építése, bővítése, és felszerelésére, úgy évenkénti fenntartására igényeltek; de felszerelte azonkívül azok nagy részét — és számos felekezeti is — természetben taneszközökkel, melyek a tanítás sikeres tanításához szükségesek. A kormány az ily iskolákat minden irányban oly szépen támogatta és támogatja napjainkban is, úgy hogy a tanítónak lehető legjobb alkalom van nyulva törvényes kötelezettsége teljesítésére és éppen ez által kíván zárva a lehetőség a törvény kijátszására vagy ezereféle mentegetődzésre. Mert tagadhatatlanul igaz az, miként a közepes tehetőséggel bíró tanító, félmunkával — a szükséges és rendelkezésre is álló segédeszközökkel — ugyan annyi idő alatt több vagy legkevesebb is annyi sikert képes felmutatni, mint a jelesebb, ki azokat nélkülözni kénytelen. Hozzá járul ehhez a helyi hatóság melylyel a közs. iskolák bírnak, s ezek felelősséggel tartoznak az iskola mindent elmaradását illetőleg; kötelesek a szorgalmat és rendes iskolatátra felügyelni, mi pedig — a mai ta rendszer mellett — a sikeres előhaladás egyik főbiztosítékaként szolgál. Nem feleslegesem, hogy az ily helyi isk. hatóságok kiből állanak, s mennyiben értenek az iskolához; egyelőre is nagy nyereségnek tartom, hogy az ily különös gondolkodású népből az iskola iránti érdeklődés felébredt; hogy szerez vele foglalkozni, kutatni a jobb után sat.

Mindennek pedig lehetetlen, hogy behatás ne volna az iskolai életre. A tanítóknak a tanítás sikeres vezetéséhez nyulított eszközök, az iskolaszéknek minden irányban kiterjedő folytonos ébersége s többféle tényezők ösmüködése határozott jelei a helyes haladásnak.

Nem szabad ezen felül és főképpen kifeleldülni az állam hivatalos közegét, ki folyton és éber figyelemmel kíséri a közs. iskolák fejlődő beléletét; az iskolaszéket cselekvésre szorítja, utbaigazítja, ellenőrzi sat. Ezek emelték és emelik a többi sok közt ez idő szerint a községi jellegű iskolák értékét a felekezeti felett, miután a felekezeti iskolák legnagyobb része, úgy a felszerelést, helyi felügyeletet s szóval mindent nélkülöztek, mik a haladás előfeltételei; sőt nélkülözök sok helyen és nagy részben maig is.

A kir. tanf. miután a felek. iskoláknál rendelkezési joggal nem, hanem csak felügyeleti joggal bírt, igen kanyargós utakon s ekkor is alig bírt valamit az isk. érdekében kivinni. Talán másként létszen ezután. Sok helyen a lelkes sietett az ügyet kezébe venni s a haladásának vagy alig volt sikere, mert követőkie, végrehajtókra nem talált, s így maga állt egyedül minden anyagi, nem ritkán erkölcsi támogatás nélkül a községben. Segített-e ezen az újabb törvény? — majd megmutatja a jövő.

Mindamellett voltak és vannak is felek. iskolák, melyek minden tekintetben színvonalon álltak és állnak ma is a községi iskolákkal; de azokat talán szerencsésebb vezetés, de bizonyvala lakosság érthelme is vagyonos volta, de legfőképpen a tanítókö szellemi fölénye emelte az óhajtott magaslatra. Hiszen szomorú is volna, ha éppen csak a községi iskolák volna az egyedül azok, melyek a törvényes kívánalmaknak megfelelnek s hogy felek. isk. egyáltalán nincs is olyan; — azt állítani nem akartam. — Igaz, sok felek. iskola ma is ott áll, ahol ezelőtt 10 évvel s haladását egy lépéssel sem jelezte; ez pedig a községi iskolákról nem áll s a felebbiek szerint nem is állhat. Más részénél a felek. isk. azonban elég iparkodás észlelhető; azonban mindamellett éppen nem annyi, amennyit az iskolai törvény életbeléptetése utáni időre méltán várhatunk.

A vidékekről.

Nem hittem volna: hogy a „Pécsi Figyelő”-ben adott igénytelen soraim anynyi bajnoknak lehessenek okozói, de meg is lakoltam érték; mert a „P. Figyelő” máj. 20-ik számában kapott feleletnek zárószavai még most is fájnak, és igen sajnálom, hogy a falusi lelkesek szavai engemet is hasonló kifejezésekre készítettek, — és midőn azt hívéim, miszerint az adott válaszzal szóváltásunk befejeztetett, azt látom, hogy a „Magyar Állam” június 26-áról kelt számában valami X. úr „Egyházi Krónika”-jában — dühe telében még masszívabbá lön — és ördögi irigység-sötét odújait, kislelkűségeit, vesztett émarását, hálátlan kigyókat, parasztagoromba, a taláriszhoz éppen nem illő kifejezéseket használ, kérem engedjen t. szerk. ur — hiszen már benne vagyunk — az ily folytatására egy kis tért, kijelentvén előre, — hogy sem az elment, sem a megjövő püspökünket akár leckézni, akár — mint a falusi lelkész mondja — orruk alá tornát reszneli, — vagy akár kit is megsértenei akarnek, ha talán valamely itt ott észrevett fogyatkozást a régiebből, — vagy bizonyos új óhajainkat ismét felemlíteni bátor lesznek.

Vegyék azt X. nrék akkép, mint anno 4-0 klerikusotl édes apám tölem. Atyám szenvedélyes, ingerült állapotában előtűnik gyermekeim előtt elragadtatva b... l irgalmatlanul káromkodott. Én mint már egy hét múlva primitívó felszentelt presbyter feljogosítottan tartván magamat, atyámat ismét lecsendesült lelki állapotban látván, imégy szólítottam meg: apám, édes apám! szépen kérem — ne káromkodjék többé akkép mint előbb, — hiszen az esett bajnak nem az ur Isten okozója, — hisz az által a bajon segítve nem lesz ám! — Atyám többé oly káromkodó nem volt. — Legyen tehát nekem, ki most már nem neo, hanem a presbyteratusnak is már nyole lustrumát tülelem, egyet-mást elmondani csak azért, hogy ha talán X. ur szerint ő felsége uram királyomnak (nagy utjáról haza térvén) illeték obscurus lapot kezébe juttatnak, kiolvashassa, — mily ovatossággal kell megválasztani egy felajánlott püspököt!

Én, ki most is a vidéken lelkészkedem, új könyveim mellett zívésen lapozgatom régi auctoraimat is. Kivált ekképen kibíva a derék Brezanóczy Ádámnak a J. u. Doctoris in R. univ. Pesthiensi Juris Ecclesi: Professoris publici ord. tudósan felülmulhatlan munkájában ezeket olvasom:

A püspök hivatásáról mondja: A püspök a) tartozik a népért imádkozni. Ezt tevék az apostolok is. Sz. Pálkint, ki a kolossaiakhoz írt levele 1-ső részében ezt mondja: „nem szününk meg érettelek imádkozni.” b) A nép mind magán, mind nyilvános könyörgéseit rendezni, nehogy babonáságra vetemlőjen. c) A gondviselésére bizott népért misézni, mert egy imádság sem hatalmas annál, mely a sz. mise által értékesítettik. d) A szentségeket kiszolgáltatni, mert a pástorkodás kötelességével jár az üdvösség eszközeit, melyek a szentségek, a hivaték felajánlani. e) Az Isten igéjét hirdetni; mert már Krisztus urunk mondá az apostoloknak, kiknek utódjai a püspökök: *menjetelek az egész világba és hirdessétek az evangéliumot.* Ezt mondja a tridenti zsinat is eme szavakkal Omnes Episcopi tenentur *per se ipsos* predicare S. Jesu Xti Evangelium. f) A püspök tartozik minden híveit, de különösen a szegényeket, árvaakat, özvegyeket segélyezni. Így akarja ezt üdvözítőnk sz. Jánosnál, a tridenti zsinat 23-ik ülésében. g) Hogy erényt tekintve akként tündököljenek, hogy másoknak mindenben példányképtl szolgáljanak.

Magasztos hivatás! Amde mennyi az evvel járó kötelesség! A püspök tartozik 1-ször székhelyén tartozkodni, vagy is a törvény értelmében folytonosan székesegyháza helyén lakni, ezt parancsolja a niceai, antiochi, calcedoni — de különösen a tridenti conc. — mely felemlíti ugyan azon ritka eseteket, melyek miatt a püspök távozhatik megjéjéből, például ha egy-

házgyűlésben Romába, hazánk ügyében országgyűlésre s. a. t. kell távoznia; de hozzá teszi: *Omnes patriarchalibus, primatialibus metropolitanis, ac cathedralibus Ecclesiis quibuscumque nomine & titulo Praefectos obligari ad personalem in Ecclesia vel dioecesi residentiam, ubi injuncto officio defungi tenentur.* Con. Trid. Sess. 23.

No de hátha most én is, ki hízlelgni nem tudok, — nyalakodni nem tanultam, sértek valakit, ha újra kimondom, miszerint mi jelenleg csakugyan árvaikká lettünk, és hogy árvaságunkban sok oly történi, a mi nem helyeslelt — mert megyei üdvünkkel jár. Sajnálom: de midőn a noszlopi levél után oly nagyokat mondanani nem bírok, attól tartván, hogy úgy járok mint az egyszeri gavallér, aki imádotjának ekkép áldozott: „Őn anygalkép istennöm, bálványá szivemnek, a kiért élek halok!” és a leányunk keblére borult — de a fiu sokat mondván, mindkettő elpihult — ki fogja nekem rossz néven venni — ha X. urak példáját sem a nagyon nagy szépek mondásában, de hosszú ruhámhoz annál, vagy talán X. uréhoz még kevesebb illő paraszt kifejezésekben nem követve — másoknak is elmondom itt, a mit Bezanóczyban újra lapoztam.

Igen árva vagyok — de egészen; — a veszprémi püspökről — kinek többnyire Nádasd volt a székhelye, régóta azt sem tudjuk merre jár, a mi kinevezett s feleketett püspökünket mai napig sem bírjuk. De hát hol vannak a kanonok urak? Mélt. nagyprépost urunk Karlsbadban van jogosan, mert a trid. conc. szerint egészség az első, mely a hivatal teljesíthetése szükséges, de kérem hol vannak többien? — pardon — egyre, mint társal góra az utazó püspöknek folytonosan szükségé van! Szerintem hajdan a püspök vagy vicarius engedélye nélkül soha se hagyta el tárcáját egy is. Vagy X. urék nem jönnek zavarba mint én is: sz. miszében a mementókor alig tudom melyik püspökért mementőzzak!

Bocsásson meg t. szerkesztő ur is, ha ez alkalommal önnök is elmondjam hibáit. Úgy látszott kedvednek multkor, mintha volt püspökünk esorbát ejtett volna kitiltatásin Veszprémbé jutásával, mert ott bizony pallium archiepiscopale nem hordoz ám! peto veniam. Ő nem híz, de Veszprémben a magyar királyné kanclárja, és bir a magyar királyné koronázási jogával; mely megszűntén, 1425-ben Zsigmond király által megerősített, — mely jog az esztergomi primás és veszprémi püspök alatt peressé levén, akkép fejeztetett be, hogy a primás végzi a felkenést, a királyné fejére pedig a veszprémi püspök teszi fel a házi koronát. Ezután az ország primása a palatinus segítségével az ország koronáját a fenséges királynénak jobb karjára helyezik, mi végződven a korona a király fejére helyeztetik, vide art. Diact. a. 1792. Babám! nem hiszám-ból — de ezért biz én is ott hagyám a pécsi palliumot*) — Nichts für Ungut.

... . lelkész.

*) Lehat Őn is többre becsülne a világi előnyt az egyházinál! — Engedje meg, hogy ez irant kifejezzem kételemet. Szerk

Távirat.

(Feladatott Budapestén jul. 27-én d. e. 10 órakor)

Tegnap délután 5 órakor mintegy 18 ezer ember jelenlétében tartott meg a népgyűlés a lovarda helyiségében. K l a p k a tábornok beszédében kitejté, hogy a háboru nemcsak Törökországot, hanem Magyarországot is nagy veszélyel fenyegeti. Az oroszok kegyetlenségéről azt mondá, hogy azokat minden humanus és mivel ember fájlalhatja s hogy Európának nem szabad azokat tovább tűrni. Helfy Ignác a török birodalom területének épségben tartása érdekében szólt. Ezután a határozatot állapították meg, mely szerint a magyar nemzet az oroszok kegyetlenkedési felett megbotránkozását fejezi ki; a kormányt pedig kéri, hogy az orosz terjeszkedési törekvések megakadályozására a kelő időben actiót fejtson ki. Erre a jelen voltak nagy tömege lelkeslten felkiáltott: „Most kell cselekedni!” „Fegyverre a muszka ellen!” Verhovay Gyula és Hermann Ottó a közöhalnak megfelelőleg a határozatot ez értelemben kívánják szerkeszteni. T h a i s z főkapitány ellene van s meg is akadályozza a kivánt módosítást. Az előbbi határozat szó szerént megmaradt.

Különfélék.

— *A m. kir. belügyministerium 23.073. sz. rendelete folytán a párisi világkiállításához csak azon kereskedői segéd, piacérek, kézműiparos és munkásoknak fog külföni utlevél kiszolgáltatni, kik magukat egy már Párisban megnyert hely (munka) felett, vagy pedig eltarításuk biztosítását igazolni képesek.*

— *A háboru már divatot is csinál. Nagy keletnek örvendének a legújabbau*

Trenschiner I. W. Pécsett.

T. c.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy

üzlethelyiség változtatás

miatt kénytelen vagyok, gazdagon berendezett raktáramat lehető gyorsan elárulni; mi okból a készletben levő áruk

rendkívül leszállított árakon adatnak el.

Különösen figyelmeztetem a t. c. közönséget a legújabb **női ruhá-szövetek** roppant választékára *cheviot-, rips-, patent-lüstre-, cachmir-, terno-, flanel- és posztó-szövetekből*, továbbá: *Barege, Percálók* és mindenféle mosószövetek bő készletére. Végre a legjobb hibern álló gyárakból való *vászon- és asztalművekre*; u. m.: *valódi rumburgi gyolcs* és *szélességben lepedők, szalvéták, törölkendők, zsinor- és pite-barchet, szőnyegek, pokróczok és takarók*, valamint minden e szakba vágó cikkekre.

Folyó évi **július 25-től** kezdve üzlethelyiségem a Széchenyi-terem, Ribay kávéház erkélye alatt leendő, hol a kiárulást még rövid ideig folytatom.

Nagyrabecsült látogatásának vagy megbízásainak örömmel nézve elébe, vagyok
160 (0-5)

teljes tisztelettel
Trenschiner I. W.

2729 sz.
polg.1877

Idézés.

A „Baranyamegye takarékos és hitel-bank” részvények száma és a részvénytőke leszállítása érdekében hozott közgyűlési határozata jóváhagyása iránt beadott kérvénye folytán az intézet hitelezőinek a kereskedelmi törvény 209-ik §-a értelmében leendő meghaladására, ezen kir. törvényszéknek, az előző hivatalos helye-segében határidőül **1. évi augusztus hó 6-ik napjának reggeli 9 órája** kitűztetik, melyre a hitelezők jelen hirdet-mény útján adataik idezettek, hogy a meg-jelen jelen hitelezőiről az fog feltételeztetni, hogy a kérelmezett leszállításhoz hozzá járul.

A pécsi kir. törvényszék 1877. márczius hó 26. tartott üléséből. 172 (3-3)

Titkos betegségek

és azok következményei —

a gyakorlati téren több mint 30 éven át szerzett tapasztalat nyomán — gyökeresen gyorsan és a szokott életmód megváltoztatása nélkül gyógyíthatnak. — Végre kapható egy **szer** a kellemetlen **láb-iz-zadás** ellen. — Rendel naponta 11-től 1-óráig **Pécsett**, a Deákutcai 1-ső számu házban. 156. (0-5)

Levelekre gyorsan válaszolnak.

Két tanoncz

azonnal fölvetetik Pécsett, bu-dai külváros, főutca 26-dik sz. alatt ifj. **EISENHUT SÁNDOR** úr vegyes kereskedésében.

177 (0-3)

Egy hat lóerejű jó karban lévő

cséplőgép

Üszöghben (u.p.) Pécs eladó. 189 (3-1)

Értekezhetni a szám-tartáságnál ugyanott.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék 7257/1877 számú végzése folytán — vagyonbukott Rózinger Károly-féle esődtömegből tart-hatlanságuk miatt, nyers és kikészített bőrök és egyéb ingóságok f. évi augusztus hó 13-án és a következő napokban reggeli 9 órakor a helyszínen — síklósi utca Rózinger-féle házban el fognak ár-vezettetni.

Kelt Pécsett 1877. július hó 27.

Deceva Béla

191 (1-1) kir. törvényszéki jegyző mint kiküldött.

Gazdaasszonyoknak fontos!

184 (6-2)

Szabadalmazott angol mosó por

londoni Brass Guiliame és társa

gyárából.

Vászon, shirting, mouslin, shawlók, merino, festett, pamut szövetek és szőnye-gek stb. mosására.

Ezen jeles készítmény a fehérneműt szebbíti, a nélkül, hogy alkalmas legyen, ugy a munkát, mint a költséget kevesebbit s ezért mindennél, a hol alkalmaztatott, egyhangu elis-mere-re talált.

Egy csomag ára 8 krajcár.

JOHNSON

angol szab. keményítő-fénye

a fehérneműnek, különösen finom női és férfi-fehérneműnek, ugyanint **ingelők gallérok, kizelők stb., kitűnően szép fényt kölcsönöz, azokat vakító fehérré, keményre s ruga-nyossá teszi. Egy csomag ára 20 és 40 krajcár osztr. ért.**

Főraktár Magyarország s a magyar korona tartományai részére

Wimmer József fiainál Pozsonyban.

Figyelmeztetés hamisítás ellen!

Az általunk 5 év előtt kereskedésbe hozott „Angol szab. mosópor”-nak ugyanint az angol szab. keményítő-fénynek általános ismertetése, s eddig folyton növekvő lett fog-nyasítása, egyik osztrák kereskedő házat arra indította, hogy a használati utasítás alig észre-vehető változtatásával, és ugyanazon kiállítás mellett **egészen közönséges minőségű** ké-szítményeket juttatott forgalomba s teljes csalódás eszközése végett, a csomagokon meg az angol gyárosok védjegyet is utanozta.

Mint hogy ezen osztrák haz tevékenységét kiváló szeretettel az alulírottak ker eskedései köré terjeszti ki, szükségesnek látjuk a t. c. közönséget ova arra figyelmeztetni, hogy a valódi angol szab. mosópor és az angol szab. keményítő fény csak alulírtakkal kapható, mint kik Magyarországon ezen két készítményre a föbizományt egyedül bírják.

Wimmer József fiai Pozsonyban.

Megrendeléseket utánvét mellett elfogad **Molnár Mih. ur Pécsett.**

ST. LORENZI-ÁSVÁNYVIZ FORRÁSI VÁLLALAT

KI SZIK AZ GYÓGYUL

Szt.-Lorenz-forrás.

Ezen kitűnő stájer Lithium és Jodnátrium (szikonyidlag) tartalmazó vasas savanyúvíz a bécsi és gráci egyetem kitűnő tekintélyei által Európában mint unicorn jelöltek.

Ez ásványvíz rendkívül gyogyerejét nemcsak házi használatban, hanem kiváló mértékben a kórházi használatban is kihatott. A cs. k. bécsi általános kórház igazgatója által a vállalatnak egy hivatalos elismerő okmány kézbesített, mely szerint az intézet mindazon tanárai és főorvosai, kik ez ásványvizet osztályukban s betegnekl alkalmazták, kivétel nélkül, mind kedvezően nyilatkoztak a forrás tulajdonságai és hatátság használatosága felől. A bécsi cs. k. wieden kórház is kiváló dicsérettel ismerte el a nevezett forrás kitűnő gyogyerejét, mely valódi specificum vérszegénység, hólyag- és vesé-bajok ellen, valamint idült gyomorhurut és a nemi szervek hurutos bántalmáin.

Leitersdorf tanár és Dr. Stoll, Schwarzenberg hercege háziorvosa, szintén igen kedvezően nyilatkoztak. Mindezen bizonyítványok és nyilatkozatok, ugy mint számos köszönő- és elismerő levelek a vállalat igazgatójánál mindenkinek meg-tekintés végett rendelkezésre állnak.

Fentischer-forrás.

E forrásvíz, a Selters-vízhez való nagy hasonlóságánál fogva osztrák Selters-nek is nevezve, igen kellemes itató-ital. A gráci egyetem tanára Peters e forrásról mondja, hogy ennek rendes használata által a betegségeknek egész serege távol tartatik. E forrás kissé erősebb mint a német Selters, emellett a hatása is erősebb. Mindezen, a legelső tekintélyektől eredő, bizonyítványoktól eltekintve, e vizek jósga és gyogyerejének legkiválóbb bizonyítéká ezek rendkívül nagy fogyasztása, valamint ezek rendkívül kedveltsége a közönség előtt.

Nemán hamisítások idefölté megakadályozása végett az alulírott forrásigazgatóság ezennel kijelenti, hogy csak azon víz valódiságáról áll jót, mely az általa megnevezett forrásokban, vagy pedig ezek által közzétett vizszeladókánl árusít-atik. Egyszermind kértnek a tisztelt vevők a források vévse vagy megrendelése alkalmával ezek nemének pontos meg-jelölésére figyelni, nehogy a használat célja elhazvá legyen.

A szt.-lorenzi forrás-vállalat.

Kizárólagos raktár Magyarhonban:
Radocsay és Bányay-nál Budapesten és Wimmer József fiai nál Pozsonyban.

RÖSER MIKLÓS

Budapest, ország-ut 4. és ujlág-utca 15. szám alatt,

a folyó évben a rendes oktatás megkezdését **september 3-án.** A beiratás **augusztus 21-től kezdve naponként eszközölhető.** Azon hall-gatók, kik a legfőbb osztályt bevégezték és az érettséget jó sikerrel le-tették, azon kedvezményben részesülnek, hogy az **egyévi önkénytes szolgálatra jogosítottak.** Iskolaí tandem kívánságra ingyen adatik. 191 (0-1)

polgári és kereskedelmi nyilvános iskolájában, melyben növendékek ellátás mellett is fölvetnek

12429/1877

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott Hiller Gáborné esődtömeg választmánya részéről közhírré té-tetik, hogy Krasznay Mihály, mint v. b. Kilik Mária férj. Hiller Gáborné esődtö-megvondnokának kérelme folytán a neve-zett esődtömeghez tartozó a pécsi 369. sz. tjkben felvett 630 hszsz. 410 sorszámú a Mária-utcaiban levő ház és hozzá tartozó udvartér 18.000 frt. o. é. becsár kikialtása s az alább következők feltételek alatt köz-árverésen eladatni rendeltetvén, arra az árverésnek becsárón alóli eszközésére más-dodik határnapul **1877. jul. 30. napja** mindenkor a pécsi kir. törvényszék tkkvi irodájában **d. e. 10 órára** kitűztetik.

Feltételek:

1. Az árverés kezdetével a becsár 10%, vagyis 1800 frt bántépénzil az ár-ve-rező bíró kezére leteendő, mely a vevő-től az utolsó vételári részletbe számítás mellett visszatartatván, ez tartozik a vételár $\frac{1}{4}$ részét az árverés után három hó alatt, $\frac{1}{4}$ részét az árveréstől számítandó hat hó-nap és $\frac{1}{4}$ részét az árveréstől számítandó kilenc hónap alatt és $\frac{1}{4}$ részét egy év alatt, mégis az összes részletet mindenkor 6% kamatokkal ezen tszéknel lefizetni.
2. A vevő az árverés után azonnal birtokba léphet, a tulajdonjogi bekebelezés azonban akkor fog eszközöltetni, ha a vevő az árverési feltételeknek eleget tett.

181 (3-3)

Árverési hirdetmény.

3. Vevő tartozik a házat tllzár ellen biztosítani, még pedig a kikialtási ár erejéig.
4. Becsárón alul eladás a 2-ik árve-résen csak akkor fog eszközöltetni, ha a választmány beleegyezését adja a tett ígé-retre s így a második árverés beszűntetése iránti jog a választmányának fenntartatik.
5. Felsőlírtatnak a jelzálogos hitele-zők, hogy kik nem ezen tkkvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, a vételár felosztása alkalmával leendő kép-viseltetésök végett ezen hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevét és la-kását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.
6. Végre felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvénye-síthetni vélnék, igénykereseteiket jelen hir-detmény közzétételének utolsó napjától szá-mítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelent-vényeiket pedig ingóságokra nézve az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen tkknyvi hatóságnál benyujtsák, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölültségére fognak utasítani.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságnak Pécsett, 1877. július 20-án tartott üléséből.

Kiadta:
Krasznay Mihály,
tömegvondnok.

121
1877

Árverési hirdetmény.

Melynél fogva a vaizlói vall. alap. uradalom számtartósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a vaizlói ura-dalombhoz tartozó vaizlói nagyvendéglő 3112 ft. hidvégi koresma 615 " besencei bormérésjog épület nélkül 230 " monyorócskai csárda 251 " kikialtási ár mellett 1877. évi october hó 1-től, illetőleg 1878. évi januárius 1-től három egymásután következő évre zárt ajánlati verseny útján **haszonbérbe** fognak adatni; az ezen bérletre vonatkozó 50 kros bélyeggel és 10% bántépénzszel ellátott zárt ajánlatok f. évi **augusztus 5-én délutáni 6 óráig** a számtar-tóságnál, — a hol az árverési, illetőleg szerződési feltételek a hivatalos órák alatt naponta betekinthezők, — lesznek át-a-dandók.

Hátralékban lévő haszonbérlek, vagy az uradalommal perben álló felek kizá-ratnak.

A feltételektől eltérő vagy időntül be-érkezett, ugyszinte utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontása f. évi aug. 6-kán d. e. 10 órakor fog az uradalmi számtartósági irodában nyilvánosan meg-történni.

Mely időre az érdekeltek ezennel meghívotnak.

Vaizlón 1877. július 18-án.

Kir. alagítványi számtartóság.

Hölgyeknek

ajánlható az általános an elismert s hivatalosan megvizsgált ártalmatlan valódi

RAVISSANTE

du dr. Lejosse & Paris.

Ezen világhírű és felülmulhatatlan borszépítőszert pillanat alatt a legszebb, leg-természetes ifju arcszint idézi elő, a bőrt fehéríti, frissíti és finomítja, a lég behata-saitól védelmezi, eltávolít legrovidebb idő alatt szeplőt, majfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztatlanságait s a rizsopot, va-laminat minden kenzőszert fölöslegessé tesz.

Nagy, eredeti párisi üvegtok frt 2.50
Kis " " " frt 1.50

Kapható valódi minőségben
Pécsett: Sipóc Istvan ur
gyógyszertárában.

Vi-leki megrendeléseket pontosan teljesít
Schwarz Henrik
központi szétküldési raktára
BUDAPEST,
Mária Valeria-utca 9.